

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Komisionářská smlouva o obstarání koupě nebo prodeje cenného papíru

Komisionářská smlouva o obstarání koupě nebo prodeje cenného papíru, (§28 ZCP, §577 Obch.z) zakládá závazkově právní vztah v němž se komisionář zavazuje, že zařídí vlastním jménem, ale na účet komitenta koupi nebo prodej cenného papíru, nebo že uskuteční činnost k dosažení tohoto výsledku. Komitent se mu zavazuje za to zaplatit úplatu.

Komisionářská smlouva o obstarání koupě nebo prodeje cenného papíru, (§28 ZCP, §577 Obch.z) zakládá závazkově právní vztah v němž se komisionář zavazuje, že zařídí vlastním jménem, ale na účet komitenta koupi nebo prodej cenného papíru, nebo že uskuteční činnost k dosažení tohoto výsledku. Komitent se mu zavazuje za to zaplatit úplatu. Smlouva a právní vztahy z ní vzniklé se řídí ustanoveními obchodního zákoníka o smlouvě komisionářské (viz heslo). Od úpravy v obchodním zákoníku se tedy komisionářská smlouva o obstarání koupě nebo prodeje cenného papíru liší především zúženým předmětem závazku komisionáře.

Pokyny komitenta. Komisionář je povinen vyhledat vhodné zájemce o uzavření smlouvy o koupi cenného papíru a uzavřít s nimi svým jménem, a na komitentův účet smlouvu, která je však na smlouvě komisionářské právně nezávislá. Při této své činnosti je povinen postupovat s odbornou péčí a řídit se pokyny komitenta, který je musí (není-li dohodnuto jinak) udělit písemně. Nemají-li tyto pokyny písemnou formu, je komisionář povinen vydat, na žádost komitenta, alespoň písemné potvrzení o jejich udělení. Od pokynů komitenta se může komisionář odchýlit jen v případě, kdy je to v zájmu komitenta a nemůže-li si včas vyžádat jeho souhlas. Dojde-li k odchylce od pokynů komitenta za jiných okolností, nemusí komitent uznat uskutečněné jednání za jednání na svůj účet. Zákon upravuje i konkrétní případ odchylky od pokynu komitenta. Má-li totiž komisionář možnost cenný papír prodat za vyšší nebo koupit za nižší cenu než jaká byla požadovaná komitentem, je povinen tak učinit, a to i bez souhlasu komitenta.

Další povinnosti a činnost komisionáře. O průběhu vyřizování záležitosti musí komisionář komitenta informovat způsobem stanoveným smlouvou. Není vyloučeno, aby komisionář použil ke splnění svého závazku jiné osoby. V tom případě však odpovídá komitentovi jakoby záležitost obstarával sám. Pokud komisionář obdržel pokyn k obstarání koupě cenného papíru, je oprávněn žádat zálohu. Pokud obdržel pokyn k obstarání prodeje cenného papíru, je komisionář oprávněn žádat, aby mu byla včas umožněna dispozice s ním. Po dobu závaznosti takového pokynu není komitent oprávněn s tímto cenným papírem nakládat. Listinné cenné papíry svěřené komisionáři k prodeji zůstávají majetkem komitenta do doby, kdy je nabude třetí osoba. Komisionář může svůj závazek splnit i tím, že cenný papír komitentovi prodá ze svého majetku nebo od něj cenný papír sám odkoupí.

Přechod majetkových práv. Listinné cenné papíry, které pro komitenta komisionář obstará přecházejí do majetku komitenta teprve dnem jejich předání komisionáři. Toto předání se musí uskutečnit bez zbytečného odkladu. Jedná-li se o zaknihovaný papír, je komisionář povinen dát bez zbytečného odkladu příkaz Středisku cenných papírů k registraci převodu na účet komitenta. Vazba přechodu vlastnického práva na okamžik předání nebo registraci převodu cenného papíru je důsledkem jednání komisionáře vlastním jménem. Proto je komitent právně vázán pouze vůči komisionáři a závazky ve vztahu ke třetím osobám mu v žádném případě nevznikají.

Úplata komisionáře. Povinnost komitenta zaplatit komisionáři úplatu vzniká poté, co komisionář podal komitentovi zprávu o výsledku své činnosti, provedl vyúčtování a převedl na komitenta práva, cenné papíry nebo peníze, které pro něj získal. Nárok na zaplacení úplaty však vzniká také tehdy, kdy namísto výše zmíněného převodu komisionář vymáhá splnění závazku na osobě, se kterou

smlouvu o koupi cenných papírů uzavřel, nebo postoupil komitentovi na jeho žádost pohledávky odpovídající závazkům třetí osoby. Spolu s úplatou přísluší komisionáři též úhrada nutných a účelně vynaložených nákladů. Na rozdíl od smlouvy mandátní je tedy nárok na zaplacení úplaty podmíněn kladným vyřízením záležitosti komitenta.

Výpověď smlouvy. Výpověď smlouvy může jak komitent, tak komisionář. Komitent může výpověď uskutečnit kdykoli, a to buď částečně, nebo v plném rozsahu. Není-li ve výpovědi uvedena účinnost jiná, je účinná dnem, kdy se o ní komisionář dověděl, nebo kdy se o ní dovědět mohl. Naproti tomu je výpověď komisionáře účinná (neplyne-li z ní jinak) teprve ke konci kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byla výpověď komitentovi doručena.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Nařízení prodeje jednotky jako ultima ratio ochrany práv ostatních vlastníků?](#)